

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Základní škola Sviadnov, Na Závodí 70,
okres Frýdek-Místek**

739 25 Sviadnov, Na Závodí 70

Identifikátor školy: 600134202

Zřizovatel: Obec Sviadnov, 739 25 Sviadnov, Na Drahách 119

Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447, PSČ 738 02

Termín konání orientační inspekce: 3. – 7. března 2000

Čj.	142 099/00-11083
Signatura	on2bt106

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Charakteristika školy

Základní školu ve Sviadnově navštěvuje v letošním školním roce 92 žáků 1. – 5. ročníku. Budova školy byla před dvěmi lety zásadně zrekonstruována. Přístavbou tělocvičny a vestavbou půdních místností se kapacita školy a úroveň jejího materiálně technického vybavení výrazně zlepšila. Vzhledem ke vzrůstajícímu počtu žáků (od roku 1991 se zvýšil počet žáků z 56 na 92), jsou současné prostorové podmínky v některých třídách (II. a IV. třída) velmi stísněné. Celkově příjemné prostředí učeben a interiérů umocňuje mimořádně působivá estetická výzdoba a vzorný pořádek i čistota všech prostor.

V loňském školním roce byl zpracován projekt Socializace romské komunity. Po zabezpečení finančních, personálních a metodických podmínek začala škola od 1. září 1999 tento projekt ověřovat. V 1. ročníku se 10 romských žáků učí matematiku, český jazyk a prvouku v samostatné třídě, tělesnou, výtvarnou a hudební výchovu a pracovní činnosti spolu s paralelní třídou. Ve všech vyučovacích hodinách je přítomná romská asistentka, která dětem během výuky pomáhá a rovněž zajišťuje pravidelný kontakt s rodinami. Přesto, že je v obou srovnatelných třídách doposud značný rozdíl mezi znalostmi, dovednostmi, vyjadřovacími schopnostmi, pracovními návyky a soustředěností, podle vyjádření učitelek je reálný předpoklad, že po 2. ročníku bude možno značnou část skupiny zařadit do běžné třídy základní školy. Podmínkou je především pravidelná školní docházka a zájem rodičů o spolupráci.

Hodnocení kvality vzdělávání

Inspekce se zaměřila na posouzení kvality vzdělávání v matematice a českém jazyce. Celkem bylo hospitováno v pěti vyučovacích hodinách českého jazyka a ve čtyřech hodinách matematiky ve všech třídách a u všech vyučujících těchto předmětů.

Učitelky mají písemně zpracované podrobné tematické plány učiva, které vycházejí z osnov vzdělávacího programu Základní škola. Rozsah učiva je průběžně upravován podle aktuálního stavu třídy, motivačního využití výročí a významných událostí. Plnění plánu je kontrolováno a vyhodnocováno na schůzkách metodického sdružení a při hospitační činnosti. Materiální a metodická příprava hospitovaných hodin byla zcela mimořádná. Množství názorných pomůcek, pracovních listů, připravených zápisů na tabulích a jejich efektivní využití během výuky zaručovaly stálou pozornost žáků a srozumitelnost výkladu.

Z šesti vyučujících čtyři splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, další dvě mají středoškolské vzdělání, jedna z nich studuje v současné době učitelství pro 1. stupeň základní školy. Učitelka romské třídy, která byla v době inspekce nemocná, má kvalifikaci speciálního pedagoga. Romská asistentka dokončuje příslušné středoškolské vzdělání. Přes počáteční trému mladých začínajících učitelek předvedly všechny vyučující velmi kvalitní hodiny.

Materiální vybavení učebnicemi a učebními pomůckami je díky koncepčnímu přístupu ředitelky školy a finanční podpoře zřizovatele, sdružení rodičů a příležitostných sponzorů na velmi dobré úrovni. Pomůcky byly ve všech hodinách přiměřeně využívány, žáci pracovali s učebnicemi, pracovními listy i doplňkovou literaturou.

Architektonické řešení, luxusní stavební materiály, převážně nový školní nábytek a působivá estetická výzdoba spolu s možností společných svačinek v jídelně, přestávkového pobytu

venku a zajištěním pitného režimu zajišťují optimální psychohygienické podmínky. Ve většině učeben je dostatek prostoru pro pohyb dětí, relaxaci a umístění pracovních materiálů. V hospitovaných hodinách byly relaxační chvíle zařazovány spíše výjimečně, učitelky byly zřejmě vedeny snahou předvést s dětmi co nejvíce poznatků a činností.

Český jazyk

Struktura hospitovaných hodin odpovídala věku žáků a aktuálnímu složení třídy. Po seznámení s cílem hodiny následovala opakovací část navazující na předchozí znalosti, při které byly uplatněny různé formy procvičování a systemizace poznatků. Zařazení didaktických říkadel a písní upevňovalo paměťové vazby a plnilo rovněž motivační i relaxační úlohu. Zapamatování nového učiva bylo podpořeno názornými pomůckami, gramatickými přehledy a systematickými zápisy na tabuli. V 5. třídě využívali žáci k získávání potřebných informací encyklopedie a slovník cizích slov. Při samostatných pracích učitelky kontrolovaly činnost skupin i jednotlivců, poskytovaly dětem individuální pomoc. U žáků se specifickými poruchami učení bylo odlišeno pracovní tempo i náročnost úkolů. Ve vyšších ročnících byli žáci vedeni ke skupinovému řešení úloh s uplatněním kooperativních prvků učení.

Ve všech hodinách byla důsledně uplatňována motivace učiva. V některých třídách vycházely motivační úlohy z dlouhodobějších projektů (např. ve 3. ročníku život na hradech a zámcích, ve 2. ročníku vodní říše), jinde bylo učivo procvičováno na textech k aktuálnímu výročí (v 5. ročníku druhy číslovek v článku ke 150. výročí narození TGM). Motivační roli sehrávalo i pozitivní povzbuzování žáků, připomínání mezipředmětových vztahů a navozování praktických situací. Samostatné práce byly vyhodnocovány, při ústním prověřování byla oceňována snaha a pokrok. Zadání domácích úkolů bylo řádně vysvětleno, výsledky hodiny a žakovská aktivita byly v závěru zhodnoceny.

Interakce a komunikace učitelek i žáků byly přiměřené věkovému stupni. Případné terminologické nepřesnosti, přehlédnutí chyb nebo způsob kladení otázek, které se v některých hodinách vyskytly, byly způsobeny spíše trémou a přílišným pocitem zodpovědnosti začínajících učitelek. Celkově lze říci, že komunikace je založena na vzájemné důvěře, děti se na učitelky obracely bezprostředně během hodin i o přestávkách. Často se objevovalo výchovné využití učiva i situací k posilování pozitivních mezilidských vztahů.

Plánování a příprava výuky byly promyšlené, jsou hodnoceny jako vynikající. Krátká doba pedagogické praxe a nekvalifikovanost některých učitelek neměly negativní vliv na průběh sledovaných hodin, personální podmínky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Materiální podmínky jsou hodnoceny jako vynikající, psychohygienické podmínky jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky byly pro žáky zajímavé a zajišťovaly vysokou efektivitu vyučovacích hodin, jsou hodnoceny jako vynikající. Motivace a hodnocení plnily svou stimulační funkci, jsou hodnoceny jako vynikající. Interakce mezi učitelkami a žáky byla založena na vzájemném respektování, komunikační dovednosti žáků byly přiměřeným způsobem rozvíjeny, tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je úroveň výuky českého jazyka hodnocena jako vynikající.

Matematika

Hospitované hodiny byly vyučujícími pečlivě připraveny, organizační pokyny byly jasné a přiměřené věku žáků. Zvolené metody a formy práce umožňovaly udržovat zájem a aktivitu všech dětí, zohledňovat jejich individuální potřeby a schopnosti, vytvářet prostor pro samostatné a aktivní učení. Učivo bylo uváděno do souvislostí s předchozími poznatky, žáci

byli vedeni ke schopnosti aplikace. Časté zařazování didaktických her a skupinových činností podporovalo přirozenou dětskou soutěživost, důsledné vyhodnocování práce umožňovalo zpětnou vazbu a posilovalo v žácích jejich pocit zodpovědnosti za práci kolektivu. Pozornost byla věnována rovněž pamětnému počítání, systematickým zápisům slovních úloh a početních algoritmů.

Ve všech hodinách bylo učivo uvedeno motivačními úlohami. Zcela mimořádné bylo projektové pojetí hodiny matematiky v 5. třídě, kde na problematice fiktivního supermarketu byly procvičeny všechny plánované početní operace, rozvíjeno strategické myšlení, prezentace skupinové práce a uplatnění praktických žakovských zkušeností.

Interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky byla vstřícná, byl vytvořen prostor pro diskusi a alternativní postupy řešení. Výrazně zklidňující roli sehrál trpělivý a citlivý přístup učitelky a její asistentky ve třídě s romskými dětmi. Snaha těchto dětí o sebeuplatnění byla respektována, mluvní projev i sociální návyky byly korigovány, aktivita i pozornost žáků měla velmi dobrou úroveň.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající. Personální podmínky jsou velmi dobré, materiální a psychohygienické podmínky vynikající. Organizace, metody a formy práce, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou rovněž hodnoceny jako vynikající.

Celkově je úroveň výuky matematiky hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech byla celkově hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Systém plánování vychází z koncepčního stanovení hlavních úkolů pro stávající školní rok. Zahrnuje oblast vzdělávací, výchovnou, oblast mimoškolní činnosti, odborného růstu pedagogů, řídicí práci, zlepšení materiálního vybavení a pracovního prostředí. Koncepce vychází z analýzy stavu a podmínek školy, priority jsou jasně stanoveny. Podíl pracovníků školy, rodičovské veřejnosti a zájmů obce při stanovení strategických cílů je zřejmý. Díky porozumění a spolupráci všech zainteresovaných složek se například může realizovat ověřování projektu Socializace romské komunity. Koncepční záměry jsou rozpracovány v celoročním plánu práce a konkretizovány do měsíčních úkolů. Součástí plánu práce je samostatný plán činnosti školní družiny, stanovení termínů a náplně pedagogických rad, plán schůzek metodického sdružení, spolupráce mezi základní a mateřskou školou a plány třídních schůzek. Výuka probíhá podle učebních plánů vzdělávacího programu Základní škola. Žáci mají možnost navštěvovat nepovinný předmět sportovní hry nebo některý kroužek z nabídky pěti zájmových útvarů. Škola vykazuje 9 integrovaných zdravotně postižených žáků. Pomoc těmto dětem je poskytována dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny během výuky i nad rámec vyučování. Poradna rovněž spolupracuje se školou při diagnostikování žáků romské třídy.

Organizování

V rámci celoročního plánu práce jsou jasně vymezeny kompetence a zodpovědnost jednotlivých pracovníků. Všechny učitelky mají podrobně zpracovány tematické plány učiva, které jsou průběžně kontrolovány a vyhodnocovány. Měsíční úkoly jsou s pracovníky předem projednávány, aktuální upřesnění je předáváno operativně v denním styku. Obecnější informace jsou přístupné pedagogům ve sborovně a ředitelně, ochrana osobních dat je zajištěna. Organizace výchovně vzdělávacího procesu se řídí kvalitně zpracovaným školním řádem, rozvrh hodin a délka přestávek odpovídá obecně závazným právním předpisům. Ranní provoz školní družiny mohou využívat i ostatní žáci. Přestávky jsou organizovány tak, že se mohou děti po první hodině v klidu nasvačit a velkou přestávku využívají k pohybovým aktivitám v budově i na školním pozemku.

Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků informováni běžnými formami, častý je osobní kontakt rodičů s učitelkami. Škola se stala přirozeným centrem vzdělanosti, kultury a tělovýchovy obce, spolupráce s rodičovskou a obecní veřejností je příkladná. K prezentaci školních aktivit je využíváno i místní televizní vysílání. Výroční zpráva školy poskytuje veřejnosti dostatek informací o výsledcích a činnosti školy.

Vedení a motivování pracovníků

Převážnou část pedagogického sboru tvoří mladé učitelky s krátkou pedagogickou praxí. Ředitelka školy vytváří optimální podmínky pro uplatnění jejich tvůrčí iniciativy, podporuje jejich zájem o další sebevzdělávání a sama je jim v tomto směru příkladem. Předávání získaných poznatků je součástí provozních porad a schůzek metodického sdružení. Běžná je rovněž metodická spolupráce se spádovou základní školou ve Frýdku-Místku. Zájem všech učitelek o ověřování netradičních a moderních vyučovacích metod práce, otevřenost novým myšlenkám a projektům vytváří ve škole jedinečnou tvůrčí atmosféru a upevňuje pozitivní vztah žáků ke škole.

Kontrolní mechanismy

Škola není právním subjektem, hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu jsou kontrolovány školským úřadem, prostředky z obecního rozpočtu kontroluje obecní úřad. Ředitelka školy provádí pravidelné kontroly provozu, zápisy o termínu kontrol a přijatých opatřeních jsou písemně doloženy. Rovněž třídnická dokumentace je řádně vedena a pravidelně kontrolována. Hospitace mají předem stanovené cíle a rovnoměrně pokrývají všechny ročníky a vyučující. O jejich průběhu a závěrech jsou vedeny záznamy. Vzhledem k nutnosti metodického vedení začínajících učitelek se jeví frekvence přímých hospitací u těchto vyučujících nízká. Pro evaluaci výsledků učení jsou žákům vyšších ročníků pravidelně zadávány srovnávací prověrky.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční i krátkodobé plánování je promyšlené, jeho cíle jsou náročné, ale reálné. Oblast plánování je hodnocena jako vynikající. Systém organizování umožňuje efektivní řízení školy, je hodnocen jako vynikající. Vedení a motivování pracovníků stimuluje k uplatňování jejich tvůrčí invence, tato oblast je hodnocena jako vynikající. Systém

kontroly a jeho funkčnost jsou hodnoceny jako velmi dobré. Celkově je kvalita řízení hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční podkladová dokumentace – přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy, přehled o odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků, učební plán školy, hospitační záznamy.
- Vnitřní dokumentace a materiály školy – hlavní úkoly školy, plán práce pro školní rok 1999/2000, projekt Socializace romské komunity, tematické plány učiva, záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy, zápisy z provozních porad, kritéria osobního hodnocení, pracovní náplně zaměstnanců, dokumentace žáků se specifickými poruchami, sešity, žákovské knížky, výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999.
- Povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. škol 93/99-Rud ke dni 1. 1. 1999.

ZÁVĚR

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně a ve prospěch žáků.

V průběhu hospitací i při dalších rozhovorech projevoval pedagogický sbor mimořádné zaujetí pro svou práci. Ředitelka školy dokázala za osm let svého působení ve funkci zásadním způsobem změnit tvář školy jak po stránce materiálně technické, tak i po stránce nového pojetí výchovně vzdělávacího procesu.

Celkově je úroveň školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako vynikající.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Marie Židková

Marie Židková v.r.

Ve Frýdku-Místku, dne 28. března 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. března 2000

Razítko

Mgr. Svatava Mičulková

Svatava Mičulková v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-04-25	142 118/00-11140
Zřizovatel	2000-04-11	142 110/00-11083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Ředitelka nepodala připomínky.